

BUDAÖRS VÁROS POLGÁRMESTERE

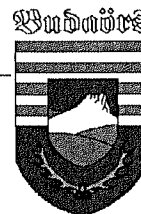
2040 Budaörs, Szabadság u. 134.

Telefon: 06/23 447 817

FAX: 06/23 447 819

E-mail: polgarmester@budaors.hu

www.budaors.hu

ELŐTERJESZTÉSE

a Szociális és Egészségügyi Bizottság
2017. április 13-ai ülésére

Ügyiratszám: XIV/1483-3/2017

**Tárgy: BESZÁMOLÓ A MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET – HAJLÉKTALAN ELLÁTÁS
TEKINTETÉBEN VÉGZETT – 2016. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

Az előterjesztés tárgyalása a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése, illetőleg Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010.(XI. 12.) ÖKT sz. rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 18. § (1) bekezdése alapján **nyilvános** ülésen történik.

Tisztelt Szociális és Egészségügyi Bizottság!

Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 476/2013. (XII.18.) ÖKT sz. határozatával meghosszabbította az Ellátási szerződését a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel (továbbiakban: Szolgáltató) a hajléktalan személyek ellátására. Az ellátási szerződés 4.1. pontja alapján a Szolgáltató a szerződésben foglalt szolgáltatásokat 2018. december 31-éig nyújtja, a szolgáltatásért fizetett díj összege 5 millió Ft/év.

A hatályos szerződés 2.4 pontja szerint a Szolgáltatást nyújtó minden év március 15. napjáig köteles Budaörs Város Önkormányzat Képviselő- testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága (továbbiakban: SZEB) részére részletes, pénzügyi elszámolást is tartalmazó szakmai beszámolót készíteni.

Budaörs Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2010. (XI.12.) önkormányzati rendelete - „A Képviselő-testület szerveinek a Képviselő-testület által átruházott hatáskörei, illetve a bizottságok és a településrészi önkormányzatok általános feladat- és hatáskörei”- című - 1. számú mellékletének 6.2.2. pontja értelmében a SZEB általános feladat és hatáskörében megtárgyalja a szociális intézmények beszámolóit.

Az ellátási szerződés szerint a Szolgáltató gondoskodik a Budaörs területén életvitelszerűen élő és tartózkodó hajléktalanok alapszintű egészségügyi ellátásáról, utcai szociális gondozásáról, nappali melegedőjében, szállóján, illetve szállórendszerében történő elhelyezéséről, szociális szakellátást nyújtó intézményekbe történő irányításáról.

Az utcai gondozó szolgálat háttérintézménye 2012. februártól a Szociális Központ Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény (1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a.). Az intézmény működési engedélye alapján – mely szerint az ellátási területe Budaörsre is kiterjed – szociális alapszolgáltatásként nappali ellátást, utcai szociális munkát, illetve krízis időszakban 2015. július 01. napja óta nők számára is nyitott 15 férőhelyes éjjeli menedékhelyet, mint szakellátást biztosít.

2016. évben 78 fő budaörsi kötődéssel rendelkező hajléktalan személynek nyújtottak segítséget. A budaörsi hajléktalan személyek igénybe veszik továbbá a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével a Krízisszállót, a XI. kerületi Menedékház Alapítvány éjjeli menedékhely, a Mozgó Orvosi Rendelő fürdető és fertőtlenítő ellátását.

A városban élő, életvitelszerűen tartózkodó és gondozott **hajléktalanok száma 2015. évben 115 fő, 2016-ban 78 fő volt.** A 2016. évben kevés embert helyeztek el valamilyen ellátási formába, mivel a klienseik nagy része már intézményben vagy lakhatásra alkalmas épületben vannak, ezért az intézményben való megmaradásra, illetve a mindennapi életvitelben való segítségnyújtásra fókuszáltak.

A település bel – és külterületén egyaránt tartózkodnak hajléktalanok (buszvégállomás, üzletek, bevásárló központok, nyaraló övezet). A fedél nélkül élők belterületen főleg találkozó és megélhetési céllal tartózkodnak, a külterületen jellemzően az éjszakát töltik.

Kérem a Tisztelt Bizottságot a beszámoló megtárgyalására, elfogadására.

Melléklet:

- Szakmai beszámoló a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön 2016-ban a hajléktalan ellátás keretében végzett tevékenységéről
- Számlaösszesítő 2016. évi pénzügyi elszámoláshoz

Határozati javaslat a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére:

Budaörs Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület 2016. évben – hajléktalan ellátás tekintetében – végzett tevékenységéről szóló szakmai- és pénzügyi beszámolóját elfogadja.

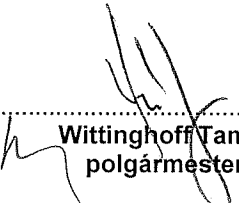
A határozathozatal az SZMSZ 60. § és a 37. § (1) bekezdése alapján egyszerű többséggel, valamint az SZMSZ 60. § és a 38. § (1) bekezdése alapján nyílt szavazással történik.

Határidő: 8 nap

Felelős: Polgármester

Végrehajtást végzi: Szociális és Egészségügyi Iroda

Budaörs, 2017. március 23.

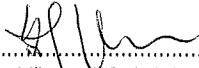

Wittinghoff Tamás
polgármester

Előterjesztést készítette: Szociális és Egészségügyi Iroda

Fehér Katalin intézmény-felügyeleti osztályvezető

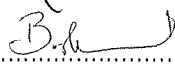

Fehér Katalin

Szociális és Egészségügyi Iroda vezetője:

Kövesdi Gabriella

Láta:

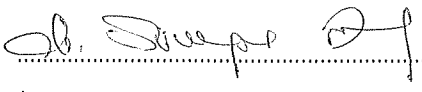

Pénzügyi Iroda vezetője:

Barta Gáborné

Polgármesteri Kabinet vezetője:

Vágó Csaba

Törvényességi felügyelet:

Dr. Bócsa István
jegyző

Számlaösszesítő a Budaörs Város Önkormányzattal kötött ellátási szerződés (2013.12.30-án) 2016. évi pénzügyi elszámolásához

Sz.	Megnevezés	Számla száma	Bizonylat kelte	Számla kiállítója	Kifizetést igazoló bizonylat ssz.	Bruttó összeg	Támogatás terhére elszámolt összeg
1.	Utcai szociális munka / 1 fő (Biro P.)						
	2016. 01. havi bér		2016.02.04	MMSz Egyesület	024/2016	313 739	134 260
	2016. 01. havi szoccho		2016.02.12	MMSz Egyesület	003/2016	84 710	36 250
	2016. 02. havi bér		2016.03.04	MMSz Egyesület	045/2016	313 738	134 260
	2016. 02. havi szoccho		2016.03.16	MMSz Egyesület	007/2016	84 709	36 250
	2016. 03. havi bér		2016.04.05	MMSz Egyesület	065/2016	313 739	134 260
	2016. 03. havi szoccho		2016.04.12	MMSz Egyesület	009/2016	84 710	36 250
	2016. 04. havi bér		2016.05.05	MMSz Egyesület	087/2016	289 739	122 260
	2016. 04. havi szoccho		2016.05.12	MMSz Egyesület	013/2016	78 230	33 010
	2016. 05. havi bér		2016.06.03	MMSz Egyesület	107/2015	289 739	122 260
	2016. 05. havi szoccho		2016.06.13	MMSz Egyesület	017/2016	78 230	33 010
	2016. 06. havi bér		2016.07.06	MMSz Egyesület	130/2016	289 739	122 260
	2016. 06. havi szoccho		2016.07.12	MMSz Egyesület	020/2016	78 230	32 434
	2016. 07. havi bér		2016.08.04	MMSz Egyesület	151/2016	289 738	122 260
	2016. 07. havi szoccho		2016.08.12	MMSz Egyesület	023/2016	78 229	33 010
	2016. 08. havi bér		2016.09.05	MMSz Egyesület	173/2016	289 740	67 966
	Összesen:					2 956 959	1 200 000
2.	Mozgó Orvosi Rendelő (Véghmann K.)						
	2016. 01. havi bér		2016.02.04	MMSz Egyesület	024/2016	205 230	50 000
	2016. 01. havi szoccho		2016.02.12	MMSz Egyesület	003/2016	55 412	13 500
	2016. 02. havi bér		2016.03.04	MMSz Egyesület	045/2016	205 230	50 000
	2016. 02. havi szoccho		2016.03.16	MMSz Egyesület	007/2016	55 412	13 500
	2016. 03. havi bér		2016.04.05	MMSz Egyesület	065/2016	205 230	50 000
	2016. 03. havi szoccho		2016.04.12	MMSz Egyesület	009/2016	55 412	13 500
	2016. 04. havi bér		2016.05.05	MMSz Egyesület	087/2016	205 230	50 000
	2016. 04. havi szoccho		2016.05.12	MMSz Egyesület	013/2016	55 412	13 500
	2016. 05. havi bér		2016.06.03	MMSz Egyesület	107/2015	205 230	50 000
	2016. 05. havi szoccho		2016.06.13	MMSz Egyesület	017/2016	55 412	13 500
	2016. 06. havi bér		2016.07.06	MMSz Egyesület	130/2016	205 230	50 000
	2016. 06. havi szoccho		2016.07.12	MMSz Egyesület	020/2016	55 412	13 500
	2016. 07. havi bér		2016.08.04	MMSz Egyesület	151/2016	205 230	50 000

Sz.	Megnevezés	Számla száma	Bizonylat kelte	Számla kiállítója	Kifizetést igazoló bizonylat ssz.	Bruttó összeg	Támogatás - terhére elszámolt összeg
	2016. 07. havi szoccho		2016.08.12	MMMSz Egyesület	023/2016	55 412	13 500
	2016. 08. havi bér		2016.09.05	MMMSz Egyesület	173/2016	205 229	50 000
	2016. 08. havi szoccho		2016.09.12	MMMSz Egyesület	025/2016	55 412	13 500
	2016. 09. havi bér		2016.10.05	MMMSz Egyesület	195/2016	205 230	50 000
	2016. 09. havi szoccho		2016.10.12	MMMSz Egyesület	029/2016	55 412	13 500
	2016. 10. havi bér		2016.11.04	MMMSz Egyesület	216/2016	205 230	28 500
Összesen:						2 551 007	600 000
3.	Értéktetés						
3/1.	vaj, szállami	0/0(020)0051/000025	2016.01.06	Metro Ker. Kft.	009/2016	38 948	27 584
3/2.	pártisi	0/0(020)0050/001739	2016.01.19	Metro Ker. Kft.	019/2016	21 932	21 932
3/3.				Magyar Málltai Szeretetszolg. Nonprofit Kft.			
3/4.	kenyér	3-2016/000048	2016.01.25		023/2016	366 030	22 656
3/5.	vaj, szállami	0/0(020)0050/003308	2016.02.02	Metro Ker. Kft.	030/2016	41 895	41 895
3/6.	kenyér	3-2016/000089	2016.02.15	Magyar Málltai Szeretetszolg. Nonprofit Kft.			
3/7.				Magyar Málltai Szeretetszolg. Nonprofit Kft.	040/2016	758 628	49 560
3/8.	kenyér	3-2016/000112	2016.02.23		043/2016	434 653	14 160
3/9.	vaj, szállami	0/0(020)0050/005098	2016.02.18	Metro Ker. Kft.	041/2016	27 073	27 073
3/10.	vaj, szállami	0/0(020)0050/007084	2016.03.08	Metro Ker. Kft.	056/2016	33 161	33 161
	Hunyadi Anett		2016.04.05	MMMSz Egyesület	065/2016	43 200	43 200
	Hajnalka		2016.04.12	MMMSz Egyesület	009/2016	10 498	10 498
	Bodor Katalin		2016.03.04	MMMSz Egyesület	045/2016	68 400	68 400
	2016. 01. havi szoccho		2016.03.16	MMMSz Egyesület	007/2016	16 621	16 621
	2016. 02. havi bér		2016.04.05	MMMSz Egyesület	065/2016	50 400	23 260
	Összesen:					1 911 439	400 000
4.	Nappali Melegedő / 1 fő (Biro P.)						
	2016. 01. havi bér		2016.02.04	MMMSz Egyesület	024/2016	313 739	134 260
	2016. 01. havi szoccho		2016.02.12	MMMSz Egyesület	003/2016	84 710	36 251
	2016. 02. havi bér		2016.03.04	MMMSz Egyesület	045/2016	313 738	134 259
	2016. 02. havi szoccho		2016.03.16	MMMSz Egyesület	007/2016	84 709	36 251
	2016. 03. havi bér		2016.04.05	MMMSz Egyesület	065/2016	313 739	134 260
	2016. 03. havi szoccho		2016.04.12	MMMSz Egyesület	009/2016	84 710	36 251
	2016. 04. havi bér		2016.05.05	MMMSz Egyesület	087/2016	289 739	122 260
	2016. 04. havi szoccho		2016.05.12	MMMSz Egyesület	013/2016	78 230	33 011

Sz.	Megnevezés	Számla száma	Bizonylat kelte	Számla kiállítója	Kifizetést igazoló bizonylat ssz.	Bruttó összeg	Támogatás terhére elszámolt összeg
	2016. 05. havi bér		2016.06.03	MMSz Egyesület	107/2015	289 739	122 260
	2016. 05. havi szoccho		2016.06.13	MMSz Egyesület	017/2016	78 230	33 011
	2016. 06. havi bér		2016.07.06	MMSz Egyesület	130/2016	289 739	122 260
	2016. 06. havi szoccho		2016.07.12	MMSz Egyesület	020/2016	78 230	32 434
	2016. 07. havi bér		2016.08.04	MMSz Egyesület	151/2016	289 738	23 232
	Összesen:					2 588 990	1 000 000
5.	Ejleli Menedékhely / 1 fő (Kornanyos Gy.)						
	2016. 01. havi bér		2016.02.04	MMSz Egyesület	024/2016	209 690	166 000
	2016. 01. havi szoccho		2016.02.12	MMSz Egyesület	003/2016	56 616	44 820
	2016. 02. havi bér		2016.03.04	MMSz Egyesület	045/2016	209 690	166 000
	2016. 02. havi szoccho		2016.03.16	MMSz Egyesület	007/2016	56 616	44 820
	2016. 03. havi bér		2016.04.05	MMSz Egyesület	065/2016	209 690	166 000
	2016. 03. havi szoccho		2016.04.12	MMSz Egyesület	009/2016	56 616	44 820
	2016. 04. havi bér		2016.05.05	MMSz Egyesület	087/2016	209 690	166 000
	2016. 04. havi szoccho		2016.05.12	MMSz Egyesület	013/2016	56 616	44 820
	2016. 05. havi bér		2016.06.03	MMSz Egyesület	107/2015	209 689	166 000
	2016. 05. havi szoccho		2016.06.13	MMSz Egyesület	017/2016	56 616	44 820
	2016. 06. havi bér		2016.07.06	MMSz Egyesület	130/2016	209 689	165 999
	2016. 06. havi szoccho		2016.07.12	MMSz Egyesület	020/2016	56 616	44 820
	2016. 07. havi bér		2016.08.04	MMSz Egyesület	151/2016	209 690	166 000
	2016. 07. havi szoccho		2016.08.12	MMSz Egyesület	023/2016	56 616	44 820
	2016. 08. havi bér		2016.09.05	MMSz Egyesület	173/2016	209 690	166 000
	2016. 08. havi szoccho		2016.09.12	MMSz Egyesület	025/2016	56 616	44 820
	2016. 09. havi bér		2016.10.05	MMSz Egyesület	195/2016	209 690	113 441
	Összesen:					2 340 136	1 800 000
	Összesen:						5 000 000
	Támogatás						5 000 000

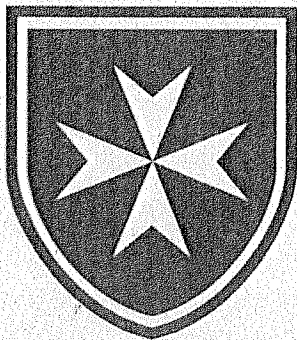
Budapest, 2017. március 13.

Morva Emília
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Közép-Magyarországi Régió
régióvezető

SZERETTSZOLGÁLAT
KÖZÉP-MÁGYARORSZÁGI RÉGIÓ
1011 Budapest, Béni tér 28
Tel.: 1784009-10000917-10000000-10
Fax: 1784009-10000917-10000000-10

Kovács Gábor
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Közép-Magyarországi Régió
regionális ügyvezető

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

**A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön
2016-ben a hajléktalan ellátás keretében végzett
tevékenységéről**

**MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT
RIMASZOMBATI UTCAI SZOCIÁLIS KÖZPONT
SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJTÓ INTEGRÁLT
INTÉZMÉNY**

2016. évi beszámoló

1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a.

MMSz székhelye: 1125 Budapest, Szarvas Gábor utca 58-60.

MMSz Telefonszáma: 1/39-14-700, 1/39-14-704, *Fax:* 1/39-14-728

MMSz honlapja: www.maltai.hu

*MMSz társadalmi szervezet nyilvántartásba vételéről rendelkező jogerős bírósági határozat száma,
kelte:* Pk.60010/1989/1, 1989.02.10.

Alaptézisek

Alaptörvény XXII. cikk (1) szerint Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést **mindenki** számára biztosítsa.

(2) Az emberhez méltó lakhatás feltételeinek a megteremtését az állam és a helyi önkormányzatok azzal is segítik, hogy törekszenek valamennyi hajlék nélkül élő személy számára **szállást** biztosítani.

- a **szegénység kezelése** nélkül nem csökkenthető a hajléktalanok száma
- ma Mo-n sokkal többen élnek a hajléktalan szállók lakóinál is **rosszabb körülmények** között
- a hajléktalanná válás **megakadályozása** – alapvető társadalmi cél
- **valós eredmények** csak valós kivezető utak mentén képzelhetők el

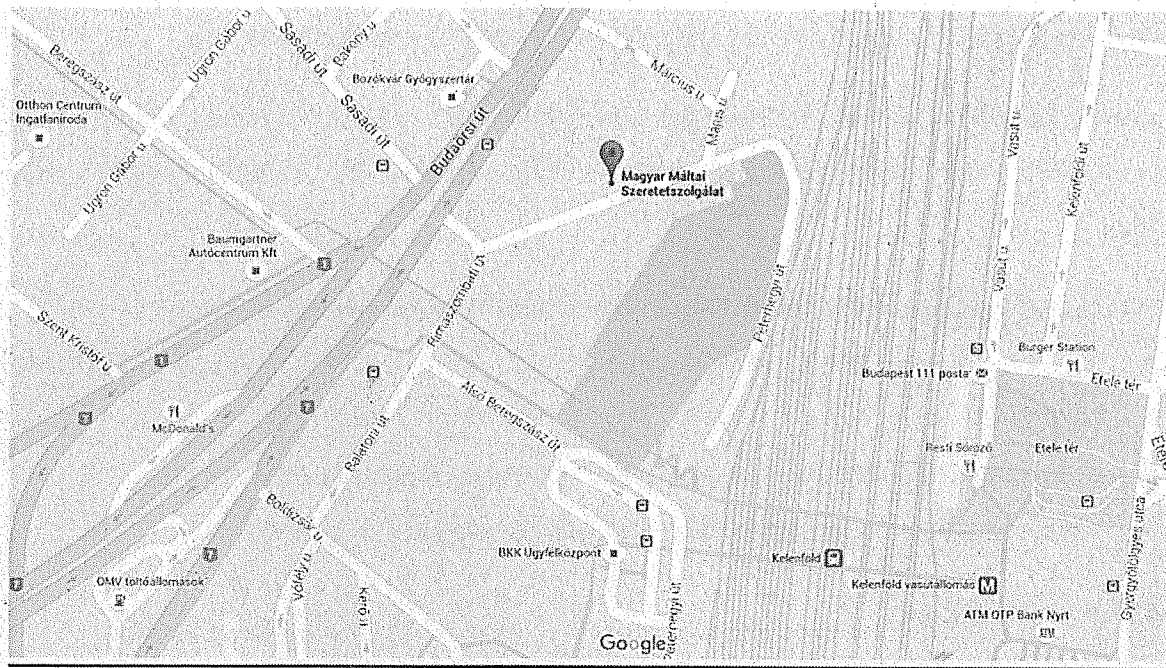
Így indultunk 2016-ban

Az idei év egyik legnagyobb dilemmáját épp a változásokkal kapcsolatos elvárások jelentették. Amikor egy utcai szociális munkás évek óta foglalkozik egy adott emberrel, akkor legtöbb esetben egy ciklikusan ismétlődő gondozási folyamatról beszélünk, melyben az adott kliens egészségi és mentális állapota szignifikánsan romlik. A szociális munka eszköztára elég széles, és a Máltai Szeretetszolgálat, mint háttérbázis, idén is sokat tett azért, hogy megkönnyítse a munkánkat, azonban az utcai szociális gondozástól más jellegű eredmények várhatók el, mint azt a laikusok szokták gondolni. Az utcai életmód, ha szenvedélybetegséggel párosul, nagymértékben rontja a reintegrációs folyamatokat, sőt, megszüntetheti az esélyeket is rá (mindennapok 01.jpg), és szociális munkásként már „csak” életben tartani, szinten tartani tudjuk a hozzánk tartozó hajléktalanokat. Természetesen a hit, a kreativitás és a humor naponta mankói voltak a munkánknak, igyekeztünk megújulni, innovatívan gondolkodni, de közben el kellett fogadnunk a veszteségeket, és a kudarcokat is, hiszen az utcai szociális munkában másképp mérendő a siker, mint egyéb szociális területeken. Ezzel a szembe széllel indultunk neki a 2016-os évnek és próbáltunk mindent megtenni a lehetőségeinkhez képest.

Az utcai szociális munka keretei 2016-os évben

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budaörsön 2007. óta végzi a fedél nélkül élő emberek gondozását. Az utcai gondozó szolgálat háttérintézménye 2012 februárjától a Budapest XI. kerület Rimaszombati úti Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény. Működési engedélye alapján, a szociális alapszolgáltatás keretein belül **nappali ellátást**, valamint a XI., a XXII.

kerületben, Budaörs – és kistérségében *utcai szociális munkát*, illetve krízisidőszakban 2015. július 1. óta nők számára is nyitott *15 férőhelyes éjjeli menedékhelyet*, mint szakosított ellátást biztosít.

Elérhetőség: 1118 Budapest, Rimaszombati út, 15/A.

Utcai gondozó szolgálat: 06-1-205-57-29

nappali melegedő és éjjeli menedékhely: 06-1-206-72-46

Szolgáltatások

1. Nappali melegedő
2. Éjjeli menedékhely + krízisférőhely
3. Utcai gondozó szolgálat

Szolgáltatások igénybevételének három feltétele van:

- 7 hónapnál nem régebbi, érvényes, negatív tüdőszűrő lelet, vagy zárójelentés, mely tartalmazza a gümőkór kizárását – türelmi időt kapnak ennek bemutatására
- az intézményi házirend betartása, együttműködés
- fapadképes állapot /járóképes, önálló, pszichésen beszámítható

Utcai gondozó szolgálat szolgáltatásai:

A 3 fő irányvonal:

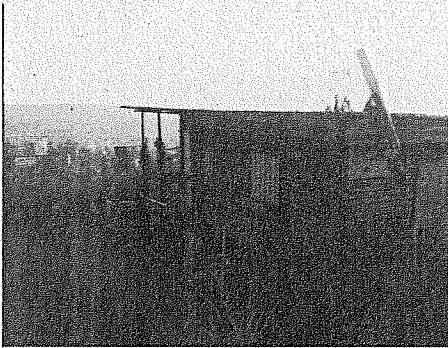
1. *Utcai hajléktalan életmód felszámolására* irányuló törekvések

2. Utcai életmód felszámolására irányuló törekvések megvalósíthatatlansága esetén a hajléktalan *életben tartása* szociális eszközökkel kompetencia határon belül

3. *Krízisszolgálat*, mely kifejezetten az akut problémákra ad adekvát válaszokat

1.: a hajléktalan egészségügyi, mentális, fizikai, szellemi, lelki állapotának felmérése, bizalom kiépítése a hajléktalan ellátó rendszerrel szemben, szükségletek felmérése, információnyújtás, tájékoztatás, a segítő és segített kapcsolat kereteinek megfogalmazása, célok kitűzése

A hajléktalan látogatása a nappali vagy esti helyszínén, aktualításokról való tájékozódás, segítő beszélgetés, esetenként tartós élelmiszer osztása, egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése, szociális ügyintézés, motivációk erősítése, egyedi lakhatásba kerülés segítése, bentlakásos és tartós intézményben való elhelyezése segítése, nappali szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, családi és baráti kapcsolatok erősítése, stb.

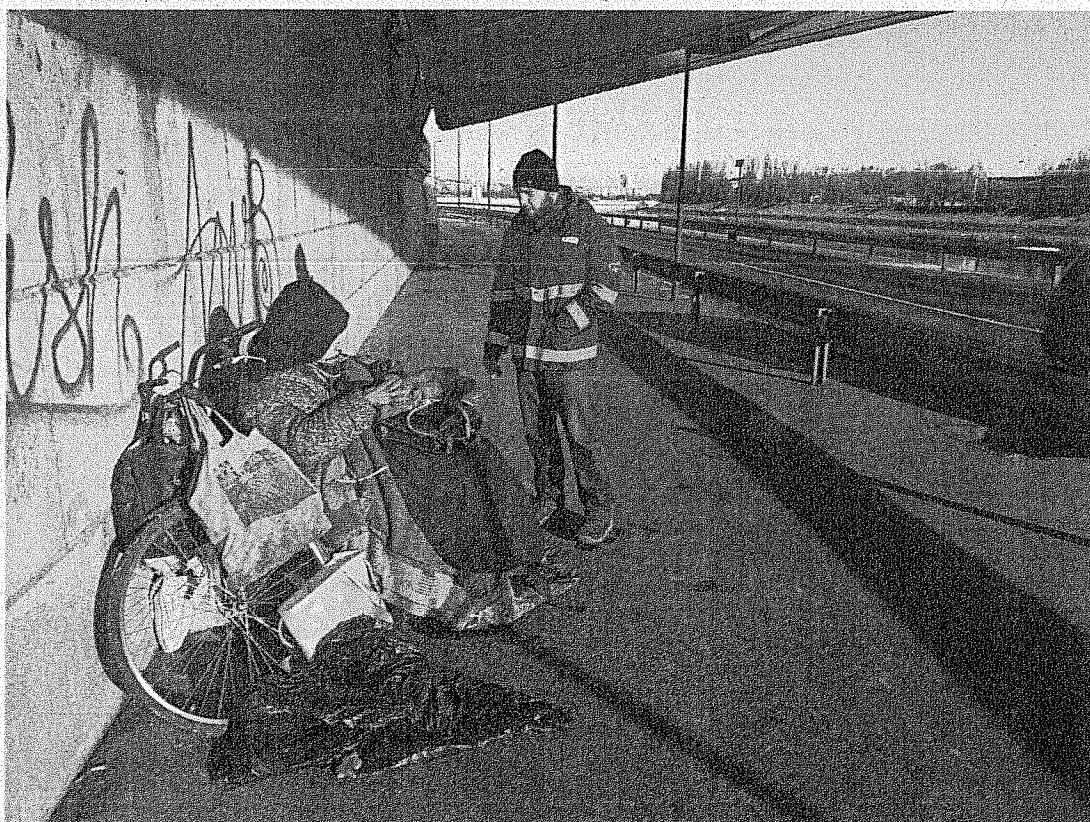
2.: amennyiben a fenti segítségnyújtás mellett az adott hajléktalan továbbra is úgy gondolja, hogy az utcai életmódot választja, úgy az utcai életmóddal járó veszélyhelyzetek elhárítása, és annak megkönnyítése volt a fő cél, szempont. Ilyen esetben az életveszély elkerülése érdekében a téli időszakban takarót, izofóliát, agrofóliát vagy ponyvát, az utcai élet megkönnyítése érdekében gyertyát, téli ruhaneműt, elemlámpát szoktunk adni. Feladatunk, hogy a folyamatos jelenlétben észrevegyük, és azonnal reagáljunk azokra a váratlan helyzetekre és döntésekre, amikor egy hajléktalan eljut arra a pontra, (akár fejben, akár fizikai állapotának leromlása, vagy egyéb ok következtében) hogy elhagyja a helyszínét, vagy egy addiktológiai rehabilitációba kezdjen, munkába álljon, halogatott egészségügyi ellátást igénybe vegyen. Ezen döntések meghozataláig nagy felelősségünk van abban, hogy milyen kapcsolatot ápolunk a hajléktalanokkal,

főleg, mert sok esetben mi, szociális munkások vagyunk az utolsó kapocs a külvilágból. Ha egy stagnáló élethelyzet akuttá válik, vagy lép fel, akkor igyekszünk erre a legrövidebb idő alatt a legjobb válaszokat adni.

3.: A krízisszolgálat kifejezetten az akut problémákra kíván válaszokat adni. Az év minden napján vállaljuk a krízisbejelentések teljesítését az erre meghatározott munkaidőben. Kierkezés után a szociális munkások felméri az ott talált ember állapotát

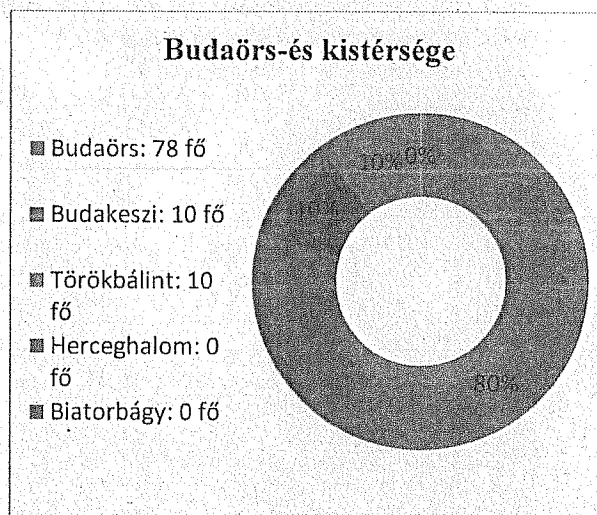
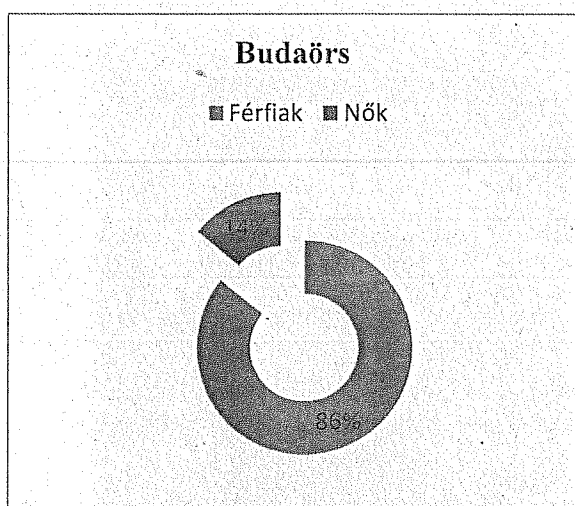
és a legrövidebb időn belül szociális választ próbál adni a felmerült problémákra, illetve kompetencia hiányában a kompetens segítségnyújtó felé irányítja, szállítja a hajléktalant. Amennyiben az ott talált ember nem kíván a helyszínről elmozdulni, úgy a forró tea + takaró kombinációja az elsődleges segítségnyújtás formája, valamint a lehetőségekről való tájékoztatás. A krízisszolgálat munkáját az aktuális diszpécser irányítja, aki az ellátás sürgőssége szerint rangsorolja a bejelentéseket.

Fontos megkülönböztetni az utcai szociális munkát és gondozást a krízisszolgálat munkájától, mivel mindkettőnek más a módszere és a prioritása, így a leghatékonyabban a kettő szétválasztásával tudunk dolgozni.

Budaörs- és kistérségében lévő hajléktalanok számának és lakhatási körülményeinek alakulása 2016-ban

Budaörs-és kistérségében 2016-ban összesen **98 fő** hajléktalan ügyfelet gondoztunk, budaörsi kötöttséggel rendelkező ügyfeleink száma **78 fő**, törökbálinti **10 fő**, Budakeszi **10 fő**, Herceghalom és Biatorbágy **0 fő**. A 98 fő magában foglalja a rendszeresen gondozott, aktív ügyfeleket, továbbá azokat is, akik eseti jelleggel fordultak hozzánk segítségért. (Pl.: lakhatási megoldás, iratpótlás ingyenesítéséhez szükséges igazolás, gyógyszer ingyenesítés, szociális információ, stb.)

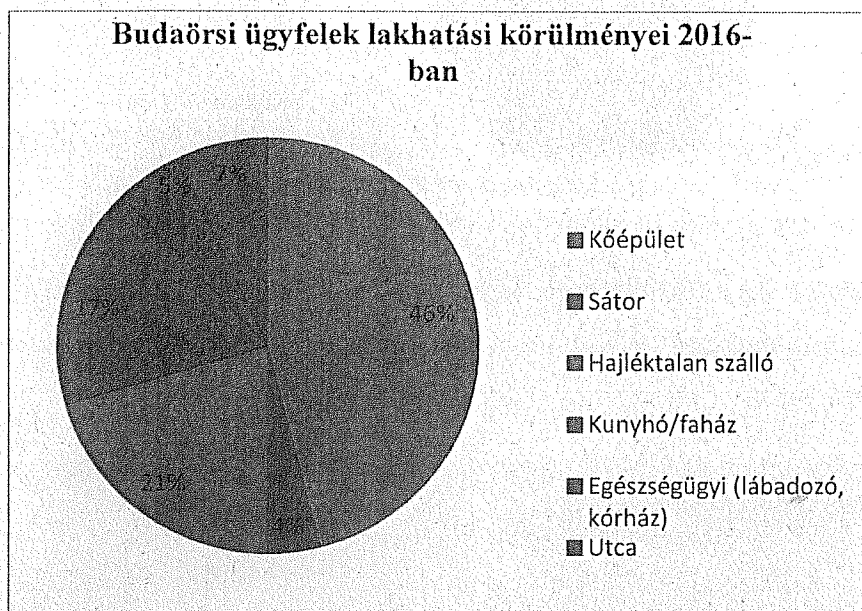
Biatorbágy és Herceghalom településen jelenleg nem tartózkodnak hajléktalanok.

Budaörsi ügyfelek lakhatási körülményei 2016-ban

Budaörs területén élő hajléktalanok elsősorban a központi helyektől távolabb eső területeket részesítenek előnyben. Legtöbben köépületben élnek, szívésségi lakhatás formájában. A hajléktalan szállót azon klienseink preferálják, akik nem rendelkeznek ilyen jellegű ismeretséggel, vagy a

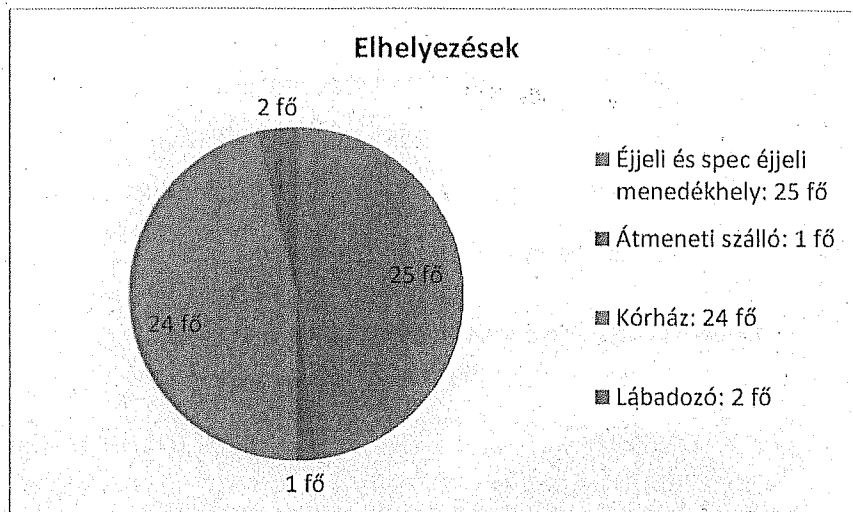
mindennapi életvitelben nagy nehézséget jelentene számukra ez a fajta életmód, hiszen egy szállón megannyi segítséget tudnak ezekben kapni (fűtés, tisztálkodási lehetőség, élelem, stb.). Budaörs bel-és külterületén egyaránt tartózkodnak hajléktalanok (pl. buszvégállomás, üzletek, bevásárló központok, nyaralóövezet). Belterületen főleg találkozó és megélhetési céllal tartózkodnak, a külterületen pedig az éjszakáikat töltik leginkább.

Elhelyezések alakulása 2016-os év során

Mi is, ahogy a *Szociális törvény* definíciója, hajléktalannak tekintettük azokat az embereket, akik éjszakáikat közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben töltik, valamint a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személyeket, kivéve azokat, akiknek bejelentett lakóhelyük a hajléktalan szállás. Ebből kifolyólag munkánk középpontjában az életkörülményeik szempontjából kiemelkedően veszélyeztetett emberek álltak, hiszen ahány hajléktalan, annyi féle ember, helyzet, körülmény, egészségi állapot, jövedelem, szenvedélybetegség, stb. az, ami egyéni esetkezelést kíván. Nincs egyetlen bevált séma, ami mentén haladhatunk, minden hajléktalant másképpen szükséges gondozni, elhelyezni.

Az idei évben aránylag kevés embert helyeztünk el valamilyen ellátási formába, ami annak tudható be, hogy ügyfeleink java részét már intézményben vagy lakhatásra alkalmas épületben tudtuk, így az energiánkat és figyelmünket az intézményben való megmaradásra, illetve a mindennapi életvitelben való segítségnyújtásra tudtuk fókuszálni.

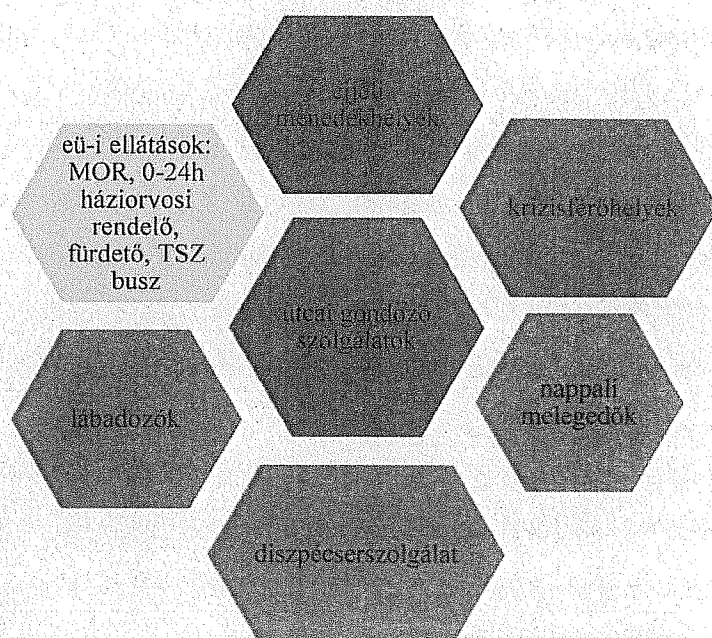
Az elhelyezések során a legnagyobb nehézséget a mentális állapot szokta jelenteni. Egy addiktív hajléktalan mentális hanyatlása 1 év leforgása alatt tud annyit romlani, hogy az elhelyezése már kifejezetten nehézé válik.

Ilyen esetben az a tapasztalatunk, hogy minden találkozásánál újra –és újra el kell mondanunk, hogy mik a lehetőségek, mire figyeljen, hogyan tarthatja meg továbbra is a szállós férőhelyét, ezzel kapcsolatban folyamatos kontaktban kell lennünk a szállós szociális munkásokkal, és figyelemmel kísérjük az ehhez kapcsolódó dokumentációkat. A Máltai Szeretetszolgálat intézményeinek legfőbb összekötője idén is a Málta Diszpécsterszolgálat volt, rajta keresztül futott át az elhelyezéseket érintő legtöbb információ.

Máltai Szeretetszolgálat hajléktalan ellátással kapcsolatos intézményrendszere

(Különös tekintettel azokra, amiket utcásként leginkább igénybe vettünk 2016-ban)

Budaörs-és kistérségében élő hajléktalanok intézményes igénybevétele 2016-ban

- Éjjeli menedékhelyek: MMSz Rimaszombati úti éjjeli menedékhely, Menedékház Alapítvány éjjeli menedékhelye
- Krízisférőhelyek: MMSz Rimaszombati úti krízis, MMSz Feszty krízis, Rimaszombati út Kollégium, MMSz Első befogadó
- Egészségügyi ellátások: MOR, 0-24h orvosi rendelő, fürdető és fertőtlenítő állomás, TSZ busz
- Nappali melegedők: MMSz Rimaszombati úti nappali melegedő, Menedékház Alapítvány
- Lábadozók: MMSz Fő utcai, MMSz Feszty utcai, HKA Szobi utcai
- MMSz Diszpécsterszolgálat

Hogyan néz ki gyakorlatban egy több intézményen keresztülfutó elhelyezés?

Adott budaörsi ügyfelet, például H. Sándort az utcai gondozás során megtaláljuk bevizelve, beszélve a földön ülve, ittasan. Fájlalja a lábát, 2 napja kint alszik, alig evett, tél van. Sajnos ez egy általános, hétköznapi történet, és több hasonló is előfordult a 2016-os év során. Ilyen esetben az alábbi metódus következik:

Felmérjük az állapotát, elmondjuk neki, hogy nem maradhat abban, amiben most van, mert ez nem méltó egy emberhez sem, életveszélyes ilyenkor a kint lét, valamint a helyi lakosokra is tekintettel kell lenni, közegészségügyi szempontból is. Miután együttműködésre bírtuk, az első utunk az MMSz által működtetett fertőtlenítő és fürdető állomásra vezet.

Itt alapos tisztálkodás, és szükség esetén fertőtlenítés (élősködők meglétekor), tiszta ruha felvétele után megpróbáljuk őt elhelyezni. Az adott napszak határozza meg, hogy nappali melegedőbe, vagy éjjeli menedékhelyre visszük. A 7 hónapnál nem régebbi, érvényes negatív tüdőszűrő lelet az egyetlen szükséges belépő a legtöbb hajléktalan szállóra, azonban sok helyen van ennek megcsináltatására némi türelmi idő. A Máltai Szeretetszolgálat rendelkezik egy mobil tüdőszűrő busszal, mely minden hónapban különböző helyszínekre látogat el. Keddenként fixen a III. kerületi Miklós utcai integrált intézményünk udvarán állomásozik, így vagy elirányítjuk, vagy elszállítjuk oda akár Sándort is.

Mivel Sándorunk azt mondta, hogy fáj a lába, vagy a helyben működő orvosi rendelőbe, vagy a Batthyány téri 0-24 órás orvosi rendelőbe visszük. Ha kevésbé tragikus a helyzet, akkor kapunk egy beutalót, kérünk időpontot, és ismét az éjjeli elszállásolás irányába kanyarodunk. Ha súlyosabb a helyzet, akkor KÁNY számmal az illetékes kórházba szállítjuk felvételre. Ha felveszik, akkor még aznap, de legkésőbb másnap, kórházi csomagot (törölköző, pizsama, papucs, wc papír, tusfürdő, borotva, stb.) is viszünk be számára. A kórházi felvétel során kapcsolatba lépünk a leendő kezelő orvosával, főnővérrel, vagy kórházi szociális munkással, és elérhetőséget cserélünk, a továbbiakat illetően. Ha a háziorvosi javallat csupán annyi, hogy Sándor töltse a nap nagy részét melegben, akkor ismét az elhelyezés lesz a prioritás. Itt megint a napszak határozza meg ennek a típusát (nappali melegedő, éjjeli menedékhely, ill. krízisférőhely). Az is lehet, hogy más egészségügyi panaszok is fent állnak, illetve, hogy nem szorul kórházi kezelésre, de egy fapados szálló viszont túl alacsony ellátás lenne számára, ilyen esetekben lábadozós irányt vesz a történet. Elsősorban a Máltás lábadozókat kérdezzük meg. A diszpécsterszolgálatunk koordinálásával, az orvosi javaslatra hivatkozva próbálunk helyet intézni, üres férőhely esetén pedig az orvosi papírral együtt a lábadozóba szállítjuk. Ha nincs férőhely, akkor a Menhely Alapítvány diszpécsterszolgálatát hívjuk, aki a pesti oldalon lévő lábadozós férőhelyekre lát rá. Addig gondolkodunk, egyeztetünk, telefonálgatunk, amíg az állapota szempontjából a legmegfelelőbb ellátáshoz, férőhelyhez nem tudjuk juttatni. Ezek a körök sok komponensből állnak, mert az is előfordulhat, hogy Sándorunk

például sehová nem akar menni, és hiába gyözködjük, nem működik együtt velünk, a helyszínen marad. Ilyenkor tudjuk jelezni a diszpécsterszolgálatunknak, hogy esetleg az aznap esti krízisautó nézzon ki rá ezen a helyszínen, illetve másnap újra megpróbáljuk meggyőzni. Az is előfordult már, hogy annyira ittas állapotban volt, hogy nem tudtuk volna elvinni fürdetni, ezért vagy rögtön valamelyik intézményünkbe vittük el, hogy egy matracra fektetve, pár órával később, amikor józanodott, újra megpróbáltuk a fürdetést, mint opciót. Időnként nehéz megállapítani, mikor van ez az állapot, mert vannak „Sándorok”, akik gyógyszerre fogyasztanak alkoholt, és a gyógyszer erősségétől függően ez a józanodás akár hosszú órákba is telhet. Több alkalommal hívtak már ügyfeleinkhez mentőt, akik detoxikálóra vitték aztán őket. Az sem ritka, hogy egy pozitív kimenetelű nap után (szállítás, fürdetés, orvosi vizsgálat, elhelyezés) másnap előlről kezdődik ugyanez a történet. A diszpécsterszolgálatához nem kevés ilyen jellegű hívás érkezik. Fontos, hogy mindig pontos címet kapjuk, hiszen előfordul olyan is, hogy erdőben, vagy nagyobb parkban, kereszteződésnél, vagy a járókelők számára szinte láthatatlan helyre húzódnak el a hajléktalanok. Vannak állandó helyszínnel rendelkezők és vándorlók is, így elképzelhető, hogy Sándor hétfőn még egy parkolóban van, kedden már egy buszmegállóban, szerdán egy rávatalozó bejáratánál, csütörtökön egy bevásárlóközpont mosdójában, és így tovább. Utcai szociális munkásként szinte minden nap versenyt kell futnunk az alkohollal, és sokszor az alkohol győz. Ennek ellenére minden nap felvesszük ellene kesztyűt, hiszen a legtöbb esetben a segítség adott, és a hajléktalanon múlik ennek eredményessége.

Sándorral a fent leírt köröket már 5 éve újra és újra megjártuk, ám ezen idő intervallum alatt sokat romlott az egészségi állapota is. Egy szerencsétlenség következtében égési sérüléseket, korábban pedig fagyási sérülést is szenvedett, ami még inkább a porba tiporta maradék önbecsülését is. Alapvetően most is elfogadja a segítségünket, azonban a legutóbbi szállóról begyűjtött magának egy hosszú távú kitiltást, agresszív viselkedés miatt. Jelenleg egy kb. küszöb nélküli éjjeli menedékhelyen alszik, de ide sem jár be mindig. Sok esetben elutasító, és kifejezetten ellenséges velünk, számon kér olyan jellegű segítséget, amit nem tudunk neki biztosítani, vagy éppenséggel nem is reális, (pl. albérlet) mivel nem tudja magát ellátni, nincs olyan mértékű jövedelme, amiből finanszírozni tudná azt az életszínvonalat, amire vágyik, és a jelenlegi jövedelmét is alkoholra költi. Az ilyen állapotú „Sándorok” napi szinten függnak a hajléktalan ellátó rendszertől, és ők azok, akik kiemelten veszélyeztetettnek minősülnek, mert már nem is tudják felmérni azt az állapotot, amiben vannak. Nekünk, utcásoknak ez nagyon megterhelő ciklikus folyamat, legtöbbször sikertelensége kódolva. Látjuk, amint az adott hajléktalan a halál felé vette az irányt, és autós példával élve, ő a gáz nyomja, mi a féket. A burn out-ot leginkább úgy lehet lassítani, elkerülni, hogy beszélünk róla, akár szupervízió, akár esetmegbeszélő csoporton, amire idén is volt lehetőségünk. A mindennapi munkánkat leginkább ilyen jellegű fórumok tudják megkönnyíteni.

Mindennapi munkánkat támogató lehetőségek 2016-ban

Képzések és konferenciák:

- 4 alkalmas szupervízió (Rimaszombati úti Szociális Központ)
- 2 napos elsősegélynyújtó tanfolyam (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvány)
- havi 1 alkalmas esetmegbeszélő csoport (Menhely Alapítvány)
- 5 alkalmas esetfókuszú szupervízió (Máltai Szeretetszolgálat)
- Hajléktalan ellátás országos konferenciája 2016 (Hajléktalanokért Közalapítvány)
- havonta utcai gondozó szolgálatok szakmai fóruma és spec utca team (Menhely Alapítvány)
- stb.

Szintén a munkánkat segíti a szakmai fórumokon kívül megannyi pályázat és gyűjtés, ez idén sem volt másképp:

Pályázatok és gyűjtések:

- HKA: 2015-16-KMR, valamint 2016-17-KMR: élelmiszer, ruhanemű, gyertya, termosz; kullancs elleni védőoltás, stb.
- KHEK: 2016. július – 2017. február
- Van Esély Alapítvány: HKA támogatásával, Közép-magyarországi régió, 2016 márciusa
- Kerekítsd fel!: „Túlélni a telet” 2016.11.11-2017.02.17
- Spar: 1997 óta tartó együttműködés: 20. Adni öröm akció (2016.12.15-12.20); Minden szatyor után 1 Ft, Máltai adománykártyák
- Támogatott lakhatás: kedvezményes áru munkásszállás elhelyezés 2016. november 1-től (Máltai Szeretetszolgálat - Menhely alapítvány)
- stb.

Ezeknek a lehetőségeknek köszönhetően gondoztuk, segítettük, helyeztük el Budaörs-és kistérségében élő ügyfeleinket is. Ebből is látszódott, hogy milyen sokat jelentett számunkra 2016-ban is, a *szakmai felkészültséget, fejlődést segítő programok*, és a *tárgyi segítségnyújtást támogató pályázatok* léte, ezek nélkül ugyanis nehezen boldogulnánk a terepen.

Utcai gondozás során használt alap felszerelésünk, eszközeink

Utcai szociális munkásokként nem tudnánk hatékonyan működni, ha nem lenne mögöttünk egy *stabil és kiszámítható logisztikai háttér*. Ebben a Máltai Szeretetszolgálat maximálisan támogat bennünket, hogy ügyfeleinknek a lehető legjobb és legtöbb módon tudjunk segíteni.

Ez a gyakorlatban az alábbiakat jelenti:

Krízisidőszakos specifikumok:

takaró, izofólia, agrofólia vagy ponyva, polyfoam, téli ruházat, meleg tea, vitamin, hőmérő, teajarat (tea+élelmiszer), kríziselhelyezés, stb.

Szociális ügyintézés:

iratpótlásához igazolás, hajléktalanságot igazoló „kék kártya”, TAJ fedezet intézéséhez jogosultság igazolása, hajléktalan ellátó rendszeren belüli elhelyezés, idősotthoni elhelyezés, ruhaosztás, tartós élelmiszer, támogatott lakhatásba kerülés segítése, jogsegélyszolgálat, pszichológiai tanácsadás, adósságkezelés, stb.

Egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó infrastruktúra:

kórházi elhelyezés, orvosi ellátáshoz való hozzájárása segítése, fertőtlenítő fürdetés és erről szóló igazolás, közgyógyellátás intézéséhez való segítségnyújtás, lábadozóban való elhelyezés, kórházi csomag, kórházi látogatás és kooperáció a kezelő orvosi teammel, gyógyszer ingyenesítés, gyógyászati segédeszköz vásárlása/kölcsönzése, mozgó orvosi rendelő, mozgó tüdőszűrő busz, 0-24 órás háziorvosi rendelés, egészségügyi doboz az autóban, pályázati kereteken belül ingyenes szemüveg – és fogpótlás, stb.

Budaörsi jelzőrendszeri tagok, akikkel folyamatos és időszakos kapcsolatban állunk

- Esély Szociális társulás Család és Gyermejjóléti központ
- Szociális és Egészségügyi Iroda
- Okmányiroda
- Háziorvosi rendelő
- Budaörsi Egészségügyi központ

Összefoglaló a Budaörs-és kistérségében 2016-ban végzett utcai szociális munkáról

Nehéz egy évet összefoglalni, hiszen ebben a munkában nincs két egyforma nap, mégis rengeteg benne a monoton elem. Voltak az év során olyan időszakok, amikor a látogatásokon kívül nem történt semmi különös, ügyfeleink élték a mindennapokat, intézték a dolgaikat, dolgoztak, vagy guberáltak, aránylag jó egészségi állapotnak örvendtek és voltak olyanok, amikor egy teljes műszak is ráment arra, hogy valakit a megfelelő gondozásban részesítsünk. Voltak olyan találkozások, amikor együtt nevettünk velük, nyitottak és vidámak voltak, terveket, célokat fogalmaztak meg, de voltak olyanok is, amikor semmilyen kooperációra nem voltak hajlandók, és tehernek élték meg a pusztá jelenlétünket, aminek néha hangot is adtak. Voltak lelki értelemben vett újjászületések, és testi értelemben vett halálesetek is. Mindig megrázó, ha távozik valaki, hiszen hiába tudjuk, hogy

xy-nál ez mennyire esélyes, mégis nehéz megélni, hogy az ember a legjobb szociális munkás akar lenni, aki csak lehet, de határaink és korlátaink vannak. Aztán jön a következő nap, és új emberek jönnek, új történetekkel, új fejezeteket írva, és ismét felvesszük a kesztyűt. Szimbiozisan élünk. Mi tudjuk, a jelenben megéljük, mi van a hajléktalanságon kívül, ők pedig tudják, hogy milyen benne lenni, élni.

Azt mondják, létezik egyfajta „máltai szellemiség”, ami definícióval le nem írható, de szeretettel teli lelkület és segítői hozzáálláson alapszik. Többször megtapasztaltuk idén, hogy gyakorlatban mit is jelenthet ez. Azt tapasztaltuk, hogy valószínűleg a kompetenciahatárok kitolásában rejlik ez az erő, amikor egy adott helyzetnek, problémának nincs gazdája, felelőse, vagy egyszerűen csak eszköze a megoldásra, akkor mi, Máltások latba vetve a kapcsolati hálónkat, logisztikai hátterünket, elrugaszkodva a talajról, távolabbra látva megpróbálunk megoldani, majd megoldunk egy helyzetet. Nem azt mondjuk, hogy ez mindig sikerre van kódolva, hanem azt, hogy mindig megpróbáljuk, hogy sikerüljön. Ennek szervezeti szinten való megélése jelenti, érezteti azt, hogy a Máltai Szeretetszolgálatnál szeretet és szolgálat is van, ahogy az a kezdetekben is indult.

Budaörs-és kistérségében ezzel a lelkülettel, ilyen tapasztalatokkal igyekeztünk az itt tartózkodó hajléktalanokat ellátni, gondozni, mert a legfontosabb mégis csak „a hit védelme és a szegények szolgálata”, és ezt itt tanultuk meg gyakorlatban, a Máltai Szeretetszolgálat kötelékében.

Készítette: Bíró Péter, intézményvezető